

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

برنامه درسی

دوره: کارشناسی ارشد

رشته: زبان و ادبیات فارسی

گرایش: ادبیات تطبیقی

گروه: علوم انسانی

تصویب جلسه ۶۰۶ مورخ ۸۶/۹/۱۱ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی

نسخه بازنگری شده تصویب جلسه ۸۵۵ مورخ ۹۳/۶/۱۶ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی

دانشگاه آزاد اسلامی

سازمان مرکزی

۴۰۳۲۹۸۳
شماره:
تاریخ:
پیوست:

بسمه تعالیٰ

بخشنامه به واحدها و مراکز آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی

موضوع: ابلاغ سرفصل بازنگری شده رشته زبان و ادبیات فارسی گرایش ادبیات تطبیقی در مقطع کارشناسی ارشد

سرفصل بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد رشته زبان و ادبیات فارسی گرایش ادبیات تطبیقی مصوب جلسه ۸۵۵ مورخ ۱۳۹۳/۶/۱۶ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، جهت بهره‌برداری در سایت مرکز برنامه‌ریزی درسی به آدرس: www.iausep.com قرار داده شده است و به آگاهی می‌رساند:

ضمن دریافت آن از سایت، اجرای این سرفصل از نیمسال اول سال تحصیلی ۱۳۹۵-۱۳۹۶ برای دانشجویان ورودی سال ۱۳۹۵ و به بعد لازم الاجراست. با ابلاغ این برنامه، سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد رشته زبان و ادبیات فارسی گرایش ادبیات تطبیقی (فارسی-عربی) مصوب جلسه ۶۰۶ مورخ ۱۳۸۶/۹/۱۱ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برای این گروه از دانشجویان (ورودی‌های ۱۳۹۵ و به بعد) منسخ اعلام می‌گردد.

فرهاد حسین زاده لطفی
معاون آموزشی و تحصیلات تكمیلی دانشگاه

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

برنامه درسی

دوره: کارشناسی ارشد

رشته: زبان و ادبیات فارسی

گرایش: ادبیات تطبیقی

گروه: علوم انسانی

تصویب جلسه ۸۰۶/۹/۱۱ مورخ ۸۶/۹/۱۱ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی

نسخه بازنگری شده تصویب جلسه ۸۵۵ مورخ ۹۳/۶/۱۶ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

تصویب جلسه ۸۵۵ مورخ ۹۳/۶/۱۶ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی

شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی، در جلسه ۸۵۵ مورخ ۹۳/۶/۱۶، برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد رشته زبان و ادبیات فارسی گرایش ادبیات تطبیقی پیشنهادی کمیته برنامه‌ریزی زبان و ادبیات فارسی را به شرح زیر تصویب کرد:

- ۱- این برنامه از تاریخ تصویب برای تمامی دانشگاهها و مؤسسه‌های آموزش عالی و پژوهشی کشور که طبق مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری فعالیت می‌کنند برای اجرا ابلاغ می‌شود.
- ۲- این برنامه برای دانشجویانی که بعد از تاریخ تصویب برنامه، در دانشگاهها پذیرفته می‌شوند لازم الاجرا است.
- ۳- برنامه درسی بازنگری شده مذکور از تاریخ تصویب جایگزین برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته زبان و ادبیات فارسی گرایش ادبیات تطبیقی (فارسی - عربی) مصوب جلسه ۶۰۶ مورخ ۸۶/۹/۱۱ شورای برنامه‌ریزی می‌باشد.
- ۴- این برنامه از تاریخ تصویب به مدت ۵ سال قابل اجراست و پس از آن قابل بازنگری است.

جعفر میلی منفرد

نایب رئیس شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی

عبدالرجیم نوهدی‌براهیم

دیپلم شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی

دانشگاه شهید باهنر کرمان

مشخصات کلی، برنامه درسی و
سفرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد
در رشته: زبان و ادبیات فارسی

با گرایش:

۱- ادبیات تطبیقی (فارسی - عربی)

دانشکده ادبیات و علوم انسانی

مصوب جلسه شماره ۷ مورخ ۸۶/۸/۸ شورای دانشگاه

این برنامه بر اساس مصوبه جلسه ۶۰/۹/۱۱ مورخ ۸۶/۹/۱۱ شورای عالی برنامه ریزی مبنی بر ضرورت ایجاد رشته ادبیات تطبیقی (فارسی - عربی) در دانشگاه شهید باهنر کرمان و مطابق مواد آئین نامه و اگذاری اختیار برنامه ریزی درسی به دانشگاهها توسط اعضای هیأت علمی گروه زبان و ادبیات فارسی دانشکده ادبیات و علوم انسانی تهیه و تنظیم و در شماره ۷ مورخ ۸۶/۸/۸ شورای دانشگاه به تصویب رسید.

تصویبه جلسه ۸۵۵ مورخ ۹۳/۶/۱۶ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی

شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی، در جلسه ۸۵۵ مورخ ۹۳/۶/۱۶، برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد رشته زبان و ادبیات فارسی گرایش ادبیات تطبیقی پیشنهادی کمیته برنامه‌ریزی زبان و ادبیات فارسی را به شرح زیر تصویب کرد:

- ۱- این برنامه از تاریخ تصویب برای تمامی دانشگاهها و مؤسسه‌های آموزش عالی و پژوهشی کشور که طبق مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری فعالیت می‌کنند برای اجرا ابلاغ می‌شود.
- ۲- این برنامه برای دانشجویانی که بعد از تاریخ تصویب برنامه، در دانشگاهها پذیرفته می‌شوند لازم الاجرا است.
- ۳- برنامه درسی بازنگری شده مذکور از تاریخ تصویب جایگزین برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته زبان و ادبیات فارسی گرایش ادبیات تطبیقی (فارسی - عربی) مصوب جلسه ۸۰۶ مورخ ۹۶/۹/۱۱ شورای برنامه‌ریزی می‌باشد.
- ۴- این برنامه از تاریخ تصویب به مدت ۵ سال قابل اجراست و پس از آن قابل بازنگری است.

جعفر میلی منفرد

۱۰

نایب رئیس شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی

عبدالرحیم نوه‌ابراهیم

دبیر شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی

ریم

فصل اول:

مقدمه و کلیات:

ادبیات تطبیقی (Comparative Literature) گرایش جدیدی است که هرچند در جهان پیشرفت، پیشینه درازی دارد اما در ایران خیلی پرسابقه نیست. در ادبیات تطبیقی با استفاده از روش‌های علمی شناخته شده از روابط فرهنگی و تأثیر و تأثیرهای متقابل سخن می‌رود و خوشنویسی و وام‌گیری ادبیات ملل مختلف از یکدیگر را مشخص می‌کند.

ماده اصلی ادبیات زبان است و زبان خود یک پدیده اجتماعی است. از سوی دیگر، ادبیات هر ملتی از نظر محتوا، در بر دارنده افکار، اندیشه‌ها، آرمان‌ها و احساسات آن ملت است. هر اثر ادبی شامل جهانی می‌شود که آثار ادبی دیگر نیز در آن قرار دارند. بنابر این با کنار هم قرار دادن آثار ادبی در یک فرهنگ خاص و مقاسه و ارزیابی آنها با عناصر آثار ادبی یک فرهنگ دیگر و همچنین بررسی چگونگی انتقال یک نوع ادبی یا موضوع و مضمون ادبی خاص از ادبیات یک کشور به ادبیات سایر زبان‌ها، می‌توان به نتایج ارزشمندی دست یافت.

ذهن بشر اولیه جهت شناختن اشیاء و موجودات، اغلب آن را با اشیاء و موجودات دیگر مقایسه می‌کرده یا آن شیء یا موجود را در کنار یک شیء یا موجود دیگر قرار می‌داده است. این مقایسه اغلب از طریق مقایسه دو گانه انجام می‌شد. اما امروزه در بررسی آثار ادبی، جنبه‌های گوناگون یک اثر ادبی با سایر آثار مقایسه می‌شود یا یک اثر ادبی در کنار اثر ادبی دیگر قرار می‌گیرد و از این طریق هر یک از آثار می‌تواند ویژگی‌های آن اثر دیگر را تبیین کند. «ادبیات تطبیقی» شاخه‌ای از نقد ادبی است که به این مهم دست پیدا می‌کند. عده‌ای قرار دادن یک اثر ادبی در یک زبان خاص را در کنار اثر ادبی دیگر در همان زبان نیز در حوزه ادبیات تطبیقی به حساب می‌آورند؛ علاوه بر این ادبیات تطبیقی پیوندهای ادبی ملت‌های گوناگون را می‌سنجد و ارزیابی می‌کند و ویژگی‌های تازه‌ای از آنها را آشکار می‌سازد. در ادبیات تطبیقی همه ویژگی‌های یک اثر ادبی، از گفتمان‌ها و جملات دستوری تا ساختار کلی و محتوای آن، می‌تواند در کانون توجه قرار گیرد. این شیوه اگر به صورت علمی و اصولی آموخته شود، کارایی فراوانی خواهد داشت.

اهداف و ضرورت‌های ایجاد گرایش ادبیات تطبیقی

بدان جهت که آثار ادب فارسی، از گذشته تا کنون، همواره در فرهنگ‌ها و آثار ادبی سایر ملت‌ها جایگاه خاصی داشته است، برای سنجش و ارزیابی و تحلیل این آثار، ضرورت ایجاد رشته «ادبیات تطبیقی» بیش از پیش حس می‌شود.

مستند حوزه ادبیات تطبیقی باید اطلاعات جامعی از فرهنگ، تاریخ ادبیات، اجتماع و بویژه زبان آثار ادبی که در کانون تحقیق خود قرار داده است به دست آورد.

«ادبیات تطبیقی» به عنوان یک رشته علمی با تکیه بر ادبیات فارسی به طور مسلم نتایج مهم و ارزشمندی در پی دارد: از جمله این که از این طریق محقق می‌تواند از دیدگاه تاریخی تفکر و اندیشه‌ای که در آثار ادب فارسی بازتاب یافته با زیربنای فکری آثار ادبی سایر ملل را بررسی کند. همچنین می‌تواند انواع ادبی مسلط را در دوره‌های متعدد تاریخ ادبیات شناسایی و تحلیل کند.

ادبیات تطبیقی همچنین می‌تواند «ما را در ارزیابی آثار خویش یاری دهد و بر ارزش آنچه که در دست داریم بیشتر آگاه کند». همچنین از طریق این روش علمی می‌توان شاعران صاحب سبک را از شاعران مقلد جدا و ارزش کار آنها را تحلیل کند.

از این رو هدف مهم گرایش ادبیات تطبیقی تربیت محققان و پژوهشگرانی است که بتوانند در این زمینه‌ها یافته‌های تازه‌ای به دست آورند. علاوه بر این راه اندازی این گرایش می‌تواند اهداف زیر را نیز محقق سازد:

- آشنایی کامل دانشجویان با دیدگاهها و مکاتب جدید بررسی ادبیات جهان؛
- آماده شدن ذهن و زبان دانشجویان برای درک متقابل از ادبیات دیگر ملل و در نتیجه بالا بردن ظرفیت شناخت ادبیات ملی با توجه به معیارهای جهانی؛
- کسب مهارت دانشجویان در شناخت موضوعات و مفاهیم مشترک میان ملل که می‌تواند به تفاهم ادبی و در نهایت انسانی بینجامد؛
- آماده شدن دانشجویان برای گسترش مطالعات تطبیقی و بینا رشته‌ای؛
- آماده شدن ذهن و ذوق ادبی دانشجویان خلاق برای پذید آوردن آثاری با مفاهیم بلند انسانی و فرامولی؛

فصل دوم

جدول دروس و شرح برنامه

جدول کلی برنامه کارشناسی ارشد رشته زبان و ادبیات فارسی با گرایش ادبیات تطبیقی

ردیف	نوع درس	تعداد واحد	ملاحظات
۱	درس‌های جبرانی	۶	(واحد) یا بیشتر بر اساس قوانین آموزش عالی) از بین درس‌های جبرانی این برنامه یا درس‌های جبرانی سایر گرایش‌های رشته زبان و ادبیات فارسی یا برنامه کارشناسی رشته مذکور به انتخاب گروه
۲	درس‌های پایه	۱۲	
۳	درس‌های اصلی	۱۰	گذراندن ۶ واحد از بین درس‌های اختیاری این برنامه به انتخاب گروه
۴	درس‌های اختیاری	۴	
۵	پایان‌نامه	۶	

۱. درس‌های جبرانی

در صورت تشخیص گروه گذراندن ۶ واحد (یا بیشتر بر اساس قوانین آموزش عالی) از بین درس‌های جدول زیر، یا درس‌های جبرانی سایر گرایش‌های رشته زبان و ادبیات فارسی، یا از میان درس‌های دوره کارشناسی رشته مذکور

شماره	عنوان	تعداد واحد	ساعت نظری	ساعت عملی	جمع	توضیحات
۱	تاریخ روابط فرهنگی ایران و جهان	۲	۳۲	۳۲	۳۲	

	۳۲		۳۲	۲	مشهورترین آثار ادبی جهان	۲
	۳۲		۳۲	۲	زبان و ادبیات فارسی در دیگر کشورها	۳
	۳۲		۳۲	۲	زبان تخصصی انگلیسی	۴
	۳۲		۳۲	۲	زبان تخصصی خارجی یک	۵
	۳۲		۳۲	۲	زبان تخصصی خارجی دو	۶

۲. درس‌های پایه

گذراندن ۱۲ واحد زیر الزامی است

شماره	عنوان	تعداد واحد	ساعت نظری	ساعت عملی	جمع	پیش نیاز
۱	تطور متون شعر فارسی	۲	۳۲			
۲	تطور متون نثر فارسی	۲	۳			
۳	ساخت دستوری زبان فارسی	۲	۳۲			
۴	نظریه‌ها و نقد ادبی	۲	۳۲			
۵	بلاغت کاربردی	۲	۳۲			
۶	متون نظم و نثر عربی	۲	۳۲			

۳. درس‌های اصلی

گذراندن ۱۰ واحد درس‌های اصلی گرایشی زیر الزامی است

شماره	عنوان	تعداد واحد	ساعت نظری	ساعت عملی	جمع	پیش نیاز
۱	تاریخچه ادبیات تطبیقی	۲	۳۲			
۲	مبانی نظری و نظریه‌های ادبیات تطبیقی	۲	۳۲			نظریه‌ها و نقد ادبی
۳	رویکردها و روش‌های تحقیق درادبیات تطبیقی	۲	۳۲			

۴	تعاملات و روابط ادبی ایران و جهان	۲	۳۲		۳۲	۳۲	تاریخچه ادبیات تطبیقی
۵	مطالعات بینا رشته‌ای در ادبیات تطبیقی	۲	۳۲		۳۲	۳۲	رویکردها و روشهای تحقیق در ادبیات تطبیقی

۴. درس‌های اختیاری

گذراندن ۴ واحد درس از بین درس‌های زیر به انتخاب گروه

عنوان	تعداد واحد	ساعت نظری	ساعت عملی	جمع	پیش نیاز
بررسی تطبیقی انواع ادبی	۲	۳۲		۳۲	
بررسی پژوهش‌های تطبیقی در زبان و ادبیات فارسی	۲	۳۲		۳۲	رویکردها و روش‌های تحقیق در ادبیات تطبیقی
بررسی تطبیقی شخصیت‌ها و مضمون‌های ادبی جهانی	۲	۳۲		۳۲	
ادبیات تطبیقی و ترجمه پژوهی	۲	۳۲		۳۲	

۵. پایان‌نامه

شماره	عنوان	تعداد واحد	ساعت نظری	ساعت عملی	جمع	پیش نیاز
۱	پایان‌نامه	۶	۱۰۲		۹۶	

۱: دروس جبرانی:

عنوان درس: تاریخ روابط فرهنگی ایران و جهان

عنوان درس به فارسی:	تعداد واحد: ۲	نوع	جبرانی	نظری	دروس پیشیاز:
تاریخ روابط فرهنگی ایران و جهان		واحد		عملی	
ایران و جهان		واحد	پایه	نظری	
		تعداد		اصلی -	عملی
	ساعت ۳۲	پیش		الزامی	نظری
		نیاز		اختیاری	عملی

آموزش تکمیلی عملی: دارد سفر علمی' سینیار ' کارگاه ' آزمایشگاه:

هدف

آشنایی با تعاملات فرهنگی مردم ایران با سایر فرهنگها و ملل جهان از آغاز تا امروز سرفصلها

۱. خویشاوندی اساطیر ایرانی با اساطیر سایر ملل
۲. تعاملات فرهنگی، ادبی و تاریخی ایران با ملل شرق
۳. تعاملات فرهنگی، ادبی و تاریخی ایران با یونان و روم
۴. تعاملات فرهنگی، ادبی و تاریخی ایران با ملل حوزه خاورمیانه
۵. تعاملات فرهنگی، ادبی و تاریخی ایران با ملل ترک زبان
۶. تعاملات فرهنگی، ادبی و تاریخی ایران با ملل غرب

روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پژوهه)

منابع اصلی: جواد حیدری (۱۳۷۳)، از سعدی تا آراغون، مرکز نشر دانشگاهی
 کلود واده (۱۳۷۲)، حدیث عشق در شرق، ترجمه جواد حیدری، مرکز نشر دانشگاهی
 سید جعفر سجادی (۱۳۶۹)، نقد تطبیقی ادبیات ایران و عرب، شرکت مولفان و مترجمان ایران
 منابع: بیشتر از میان کتابها و مقالات مربوط به روابط ایران با سایر کشورها به انتخاب استاد

عنوان درس: مشهورترین آثار ادبی جهان

عنوان درس به فارسی:	مشهورترین آثار ادبی جهان	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس پیشیاز:
					عملی	
				پایه	نظری	
			واحد		عملی	
		تعداد	پیش	- اصلی	نظری	
		ساعت: ۳۲	نیاز	الزامی	عملی	
				اختیاری	نظری	
					عملی	
آموزش تکمیلی عملی: دارد سفر علمی'	مشهورترین آثار ادبی جهان	سمینار	کارگاه	' آزمایشگاه:	'	'

هدف

آشنایی با مشهورترین آثار ادبی جهان و تأثیرگذارترین کتابها بر ادبیات جهانی
 سرفصلها

۱. مشهورترین حماسه‌ها و آثار قهرمانی جهان
۲. مشهورترین منظومه‌های عاشقانه جهان
۳. مشهورترین شاعران جهان و دلیل شهرت آنان
۴. مشهورترین عارفان جهان و مهمترین آثار آنان
۵. مشهورترین داستان نویسان جهان و آثار آنان
۶. مشهورترین طنز نویسان جهان و آثار آنان
۷. مهمترین کتابهای تأثیرگذار بر ادبیات جهانی (اعم از فلسفی، دینی و ادبی)

روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پژوهه)

منابع: ژرار شالیان(۱۳۸۷)، گنجینه حماسه های جهان، ترجمه علی اصغر سعیدی، چاپ سوم،

نشر چشممه

مدخلهایی از فرهنگ آثار زیر نظر رضا سید حسینی،(سروش، ۱۳۷۸) به انتخاب استاد

فرهنگ ادبیات جهان، زهرا خانلری (خوارزمی، ۱۳۷۵)

منابع بیشتر: از میان کتابهای مربوط به انتخاب استاد

عنوان درس: زبان و ادبیات فارسی در دیگر کشورها

عنوان درس به فارسی:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی پایه	نظری عملی	دروس پیشناز:
زبان و ادبیات فارسی در دیگر کشورها					
آموزش تکمیلی عملی: دارد سفر علمیدارد سینیار ۱	ساعت: ۳۲	تعداد پیش نیاز	اصلی - الزامی	نظری عملی	اختیاری نظری عملی
کارگاه ۱ آزمایشگاه ۱					

هدف

آشنایی دانشجو با وضعیت زبان و ادبیات فارسی در سایر کشورها و سوابق آن
سرفصلها

۱. قلمرو تاریخی زبان و ادبیات فارسی از گذشته تا امروز
۲. وضعیت زبان و ادبیات فارسی در افغانستان
۳. وضعیت زبان و ادبیات فارسی در تاجیکستان
۴. وضعیت زبان و ادبیات فارسی در شبه قاره
۵. وضعیت زبان و ادبیات فارسی در آسیای میانه و قفقاز
۶. وضعیت زبان و ادبیات فارسی در سایر کشورهای جهان
۷. سفر به یکی از کشورهای آسیای مرکزی و افغانستان یا شبه قاره و بررسی وضعیت آثار زبان و ادبیات فارسی در آن مناطق

روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پژوهه)

احمد گلچین معانی (۱۳۶۹) کاروان هند، مشهد انتشارات آستان قدس رضوی
محمد امین ریاحی (۱۳۵۰)، نفوذ زبان و ادبیات فراسی در قلمرو عثمانی، تهران، امیر کبیر
منابع بیشتر: استاد می تواند بسته به مورد کتابها و مقالاتی را که در مورد زبان و ادبیات فارسی و ایران
شناسی در این یا آن کشور نوشته شده برای دانشجویان معین کند و یا مقالاتی از دانشنامه های زبان و
و ادب فارسی مربوط به شبه قاره، افغانستان، آسیای مرکزی، آسیای صغیر، بالکان و ... برگزید و
بخواهد که دانشجویان مطالعه کنند.

عنوان درس: زبان انگلیسی تخصصی

دروس پیشناز:	نظری	جبرانی		تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: زبان انگلیسی تخصصی
	عملی				
	نظری	پایه	نوع		
	عملی		واحد		
	نظری	اصلی -	پیش		
	عملی	الزامی	نیاز		
	نظری	اختیاری			
	عملی				
'آموزش تکمیلی عملی: ' سفر علمی'		سمینار			
'کارگاه آزمایشگاه: '					

هدف

آشنایی دانشجو با لغات و اصطلاحات تخصصی ادبیات تطبیقی به زبان انگلیسی و افزایش توانایی در استفاده از منابع تخصصی به این زبان

سرفصلها

۱. آشنایی با لغات و اصطلاحات تخصصی ادبیات تطبیقی

۲. مطالعه مدخلهای مربوط به ادبیات تطبیقی در دانشنامه‌ها

۳. مطالعه نمونه‌هایی از منابع اصلی مربوط به نظریه‌ها و روش‌های تحقیق در ادبیات تطبیقی

روش ارزیابی:

ارزش‌بایی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع:

استاد می تواند مقالات و کتابهایی را که در جهت اهداف برنامه تالیف شده باشد از میان منابع موحد یا از وبگاههای مرتبط معین کند.

عنوان درس: زبان خارجی تخصصی یک

عنوان درس به فارسی:	عنوان درس:	تعداد واحد:	نوع	جبرانی	نظری	دروس پیشناز:
زبان خارجی تخصصی	یک	۲			عملی	
			پایه	نظری	عملی	
		واحد				
		تعداد	پیش	- اصلی	نظری	
		ساعت: ۳۲	نیاز	الزامی	عملی	
				اختیاری	نظری	
				عملی		
آموزش تكمیلی عملی: ^۱	سفر علمی ^۱	سeminar ^۱				
کارگاه ^۱	آزمایشگاه ^۱					

هدف

آشنایی با منابع ادبیات تطبیقی به زبان خارجی تخصصی دانشجو و توانایی استفاده از آنها سرفصلها

۱. آشنایی با لغات و اصطلاحات ادبیات تطبیقی به زبان تخصصی دانشجو
۲. مطالعه منابع تخصصی ادبیات تطبیقی به زبان خارجی
۳. مطالعه تحقیقات مبنی بر ادبیات تطبیقی بر روی آثار ادبی زبان تخصصی و ادبیات فارسی

روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقيق (پروژه)

منابع:

استاد می تواند مقالات و کتابهایی را که مفید تشخیص می دهد برای دانشجویان معین کند

عنوان درس: زبان خارجی تخصصی دو

دروس پیشناز:	نظری	جبرانی	نوع	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: زبان خارجی تخصصی دو
	عملی	پایه			
نظری	عملی	پایه	واحد	تعداد	ساعت: ۳۶
	نظری	اصلی -			
عملی	عملی	الزامی	پیش نیاز	تعداد	ساعت: ۳۶
	نظری	اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی: دارد سفر علمی' سینتار ' کارگاه ' آزمایشگاه:					

هدف

افزایش توانایی دانشجو در مطالعه و تحقیق در آثار ادبی زبان خارجی تخصصی
صرفها

۱. مطالعه آثار ادبی زبان تخصصی و تحقیق تطبیقی بین آن آثار و آثار زبان و ادبیات فارسی
۲. نقد و بررسی تحقیقات ادبیات تطبیقی به زبان تخصصی دانشجو درباره زبان و ادبیات فارسی
۳. نقد و بررسی سایر تحقیقات موجود در زبان تخصصی دانشجو درباره زبان و ادبیات فارسی

روش ارزیابی:

ارزش‌یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع:

استاد می تواند منابعی که برای این درس قابل استفاده است به دانشجویان معرفی کند.

عنوان درس: تطور متون شعر فارسی

دروس پیشیاز:	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: تطور متون شعر فارسی	
	عملی					
	نظری	پایه				
	عملی					
	نظری	- اصلی-				
	عملی	الزامی				
	نظری	اختیاری				
آموزش تکمیلی عملی: دارد		سفر علمی	ساعت: ۳۴		نیاز	
سمینار			پیش			
کارگاه			تعداد			
آزمایشگاه:			ساعت: ۳۴			

هدف

شناخت مراحل تطور شعر فارسی و زمینه های هر مرحله با تحلیل نمونه هایی از متون مشهور سرفصلها

۱. شعر پیش از اسلام
۲. انواع شعر فارسی
۳. دوره ها و سبکهای شعر فارسی
۴. زمینه های (اجتماعی، فرهنگی، ادبی) تحولات شعر فارسی در دوره های مختلف
۵. ویژگیهای شعر فارسی در هر سبک و دوره با تحلیل نمونه ها
۶. جریانها و تحولات شعر فارسی معاصر (از مشروطه تا امروز)
۷. نقد و بررسی نمونه هایی از متون برجسته شعر فارسی

روش ارزیابی

ارزش‌یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع

- صفا؛ ذبیح‌الله؛ تاریخ ادبیات در ایران؛ فردوس، ۱۳۷۳
- زرقانی، مهدی؛ تاریخ ادبی ایران و قلمرو زبان فارسی؛ تطور و دگرگیسی زائرها تا میانه سده پنجم؛ تهران؛ سخن، ۱۳۸۸
- زرین کوب، عبدالحسین؛ سیری در شعر فارسی؛ تهران؛ نشر نوین، ۱۳۶۳
- نقضیلی، احمد؛ تاریخ ادبیات پیش از اسلام؛ چ، ۵، تهران؛ سخن، ۱۳۸۶

منابع بیشتر

-
- rstgar farsi، منصور؛ انواع شعر فارسی؛ تهران؛ ۱۳۷۳
- شفیعی کدکنی، محمد رضا؛ ادوار شعر فارسی؛ تهران؛ نوس، ۱۳۵۹
- مؤتمن، زین العابدین؛ تحول شعر فارسی؛ تهران؛ طهری، ۱۳۵۵

عنوان درس: تطور متون نثر فارسی

دروس پیشناز:	نظری	جبرانی		عنوان درس به فارسی: تطور متون نثر فارسی
	عملی		نوع	
	نظری	پایه	واحد	
	عملی		واحد	
	نظری	- اصلی	تعداد	
	عملی	الزامی	ساعت: ۳۴	
	نظری	اختیاری	نیاز	
آموزش تکمیلی عملی: دارد		سفر علمی	□	سمینار
کارگاه		آزمایشگاه	□	
			□	

هدف

شناسخت انواع متون نثر فارسی و سیر تحول آن با تحلیل نمونه‌هایی از متون مشهور
سرفصلها

۱. انواع نثر فارسی به لحاظ ویژگی‌های زبانی با معرفی نمونه‌ها
۲. تقسیمات متون متنور فارسی به لحاظ محتوا با معرفی ویژگی‌ها و نمونه‌ها
۳. سیر تحول سبک نثر فارسی از آغاز تا امروز و ویژگی‌های هر دوره و سبک
۴. سیر تحول مهمترین انواع ادبی در متون متنور فارسی با معرفی مهمترین اثر در هر نوع ادبی
۵. نظرنیسان نامی فارسی و معرفی آثار آنان
۶. نقد و تحلیل نمونه‌هایی از متون بر جسته نثر فارسی (از سبکها و انواع مختلف ادبی)

روش ارزیابی

ارزش‌یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پژوهه)

منابع

خطبی، حسین؛ فن نثر، تهران: زوار، ۱۳۸۶
بهار، محمد تقی؛ سبک‌شناسی، تهران: امیرکبیر، ۱۳۸۰
صفا، ذبیح‌الله؛ تاریخ ادبیات در ایران؛ فردوس، ۱۳۷۳
بخش‌هایی از متون بر جسته مثور فارسی از سبک‌ها و انواع مختلف

منابع بیشتر

- یوسفی، غلامحسین، دیداری با اهل قلم، (۲جلد)، مشهد، دانشگاه مشهد، ۱۳۶۴
شمیسا، سیروس؛ سبک‌شناسی نثر؛ تهران: میرزا، ۱۳۷۷
زرقانی، مهدی؛ تاریخ ادبی ایران و قلمرو زبان فارسی: تطور و دگرگیسی ژانرهای تاریخی سده پنجم؛ تهران: سخن، ۱۳۸۸
فتوحی، محمود؛ سبک‌شناسی: نظریه‌ها، رویکردها و روشها؛ تهران: سخن، ۱۳۹۰
صفا، ذبیح‌الله؛ گنجینه سخن؛ تهران: امیرکبیر، ۱۳۶۳
غلامرضاei، محمد؛ سبک متون نثر عرفانی فرن ششم؛ تهران: دانشگاه شهید بهشتی، ۱۳۸۸
رستگارفایی، منصور؛ انواع نثر فارسی؛ تهران: سمت، ۱۳۸۰

عنوان درس: ساخت دستوری زبان فارسی

دروس پیشنباز:	نظری	جبرانی		تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: ساخت دستوری زبان فارسی
	عملی				
	نظری	پایه	نوع		
	عملی		واحد		
	نظری	- اصلی	پیش		
	عملی	الزامی	نیاز	تعداد ساعت: ۳۴	
	نظری				
	آموزش تکمیلی. عملی دارد سفر علمی.	سمینار:			

هدف

بررسی مقابله ای موضوعات مختلف دستوری زبان فارسی در کتابهای دستور و نقد و بررسی آنها سرفصلها

۱. مباحث پایه‌ای در دستور زبان
۲. طبقه بندی و نقد دستورهای معترض زبان فارسی
۳. آواشناسی و واج شناسی زبان فارسی
۴. جمله (تعریف، انواع، وجوده)
۵. تکواز و انواع آن (آزاد، وابسته، دستوری...)
۶. ساخت کلمه (ساده، مرکب و...) و انواع آن (اسم، فعل، حرف، قید...) و اقسام هر یک
۷. گروه و انواع آن (اسمی، فعلی... / ساده، مرکب... / هسته گروه و وابسته های آن)
۸. ارکان جمله فارسی (نهاد، مفعول، متمم، قید، فعل و ...)
۹. سایر مباحث دستوری

روش ارزیابی

تحقیق (پژوهه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزش یابی مستمر

منابع

- نجفی، ابوالحسن؛ مبانی زبانشناسی و کاربرد آن در زبان فارسی؛ تهران: نیلوفر، ۱۳۸۷
- باطنی، محمد رضا؛ توصیف ساختمان دستوری زبان فارسی؛ امیرکبیر: ۱۳۶۴
- مشکوہ‌الدینی، مهدی؛ دستور زبان فارسی بر پایه نظریه گشتاری؛ دانشگاه فردوسی مشهد: ۱۳۷۴
- وحیدیان کامیار، تقی؛ و غلامرضا عمرانی؛ دستور زبان فارسی (۱)؛ سمت: ۱۳۷۲
- خانلری، پرویز؛ دستور زبان فارسی؛ توس: ۱۳۵۹
- فرشیدورد، خسرو؛ دستور مفصل امروز، سخن: ۱۳۸۲
- دستور زبان فارسی (پنج استاد)؛ اشرافی: ۱۳۶۶
- انوری، حسن؛ و حسن احمدی گبوی؛ دستور زبان فارسی (۲)؛ فاطمی: ۱۳۷۷
- غلامعلی زاده، خسرو؛ ساخت زبان فارسی؛ تهران: سمت، ۱۳۸۶
- طیب زاده، امید؛ دستور زبان فارسی بر مبنای نظریه وابستگی؛ تهران: نشر مرکز، ۱۳۸۵

منابع بیشتر

- باطنی، محمد رضا؛ نگاهی تازه به دستور زبان؛ آگاه: ۱۳۶۴
- زوهار، مهرانگیز؛ دستور کاربردی زبان فارسی؛ رهنما: ۱۳۷۲
- معین، محمد؛ آثار مربوط به دستور زبان فارسی (اسم جنس، معرفه و نکره/ اسم مصدر و حاصل مصدر/ اضافه/ مفرد و جمع؛ این سیما: ۱۳۳۸-۱۳۴۱)
- وفایی، عباسعلی؛ دستور کاربردی؛ تهران: سخن، ۱۳۹۰
- وفایی، عباسعلی؛ دستور تطبیقی (فارسی - عربی)؛ تهران: سخن، ۱۳۹۱
- غلامحسین زاده، غلامحسین؛ نگارش مقدماتی زبان فارسی؛ تهران: سمت ۱۳۸۹
- مهیار، محمد؛ کتابشناسی دستور زبان فارسی، تهران: فرهنگستان زبان فارسی، ۱۳۸۱
- فرشیدورد، خسرو؛ جمله و تحول آن در زبان فارسی؛ تهران: امیرکبیر، ۱۳۷۵
- _____؛ گفتارهایی درباره زبان فارسی، تهران: امیرکبیر، ۱۳۷۵
- یار محمدی، لطف‌اله؛ واج‌شناسی؛ تهران: مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۶۴.
- حق شناس، علی محمد؛ اوشناسی؛ تهران: آگاه، ۱۳۵۶
- ثمره، یدالله؛ آوشناسی زبان فارسی؛ تهران: مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۶۴
- مدرسی، فاطمه؛ از واج تا جمله؛ تهران: چاپار، ۱۳۸۶
- وسایر کتابها و منابع دستوری (در صورت ضرورت، بنا به تشخیص استاد)

عنوان درس: نظریه ها و نقد ادبی

دروس پیشیاز:	نظری	جبرانی		تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: نظریه ها و نقد ادبی
	عملی				
	نظری	پایه	نوع واحد		
	عملی				
	نظری	اصلی -	تعداد پیش		
	عملی	الزامی	ساعت: ۳۴	نیاز	
	عملی	اختیاری			
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ سفر علمی: ☐ سینیار ☐ کارگاه: ☐ آزمایشگاه: ☐					

هدف

آشنایی با نظریه‌ها و رویکردهای ادبی و کاربرد آنها در نقد و تحلیل آثار ادبی فارسی

سرفصلها

۱. تعریف نظریه، نقد، جریان، مکتب، و تفاوت‌های آنها
۲. نظریه و نقد ادبی در گذشته ادبیات فارسی
۳. فرمالیسم و نقد نو، و نقد یک نمونه ادبی فارسی
۴. ساختارگرایی و پسا ساختارگرایی، و نقد یک نمونه ادبی فارسی
۵. نقد روانشناسی و اسطوره شناختی، و نقد یک نمونه ادبی فارسی
۶. نقد هرمنوتیک، و نقد یک نمونه ادبی فارسی
۷. نقد فمئیستی، مدرنیسم، پسادرنیسم، و نقد چند نمونه ادبی فارسی
۸. آسیب‌شناسی نقد ادبی در ایران

روش ارزیابی:

ارزش‌یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع

کلیگر، مری؛ درسنامه نظریه ادبی؛ ترجمه جلال سخنور، الهه دهنوی سعید سبزیان؛ تهران: اختران، ۱۳۸۸

زرین کوب، عبدالحسین؛ نقد ادبی؛ چ ۳، تهران: امیر کبیر، ۱۳۶۳

احمدی، بابک؛ ساختار و تأویل متن، تهران: مرکز، ۱۳۸۹

منابع بیشتر

ایوتادیه، ژان؛ نقد ادبی در سده بیستم؛ ترجمه محمد رحیم احمدی؛ تهران: علمی فرهنگی، ۱۳۷۷

فن شعر، ارسسطو، ترجمه عبدالحسین زرین کوب، تهران، بنگاه ترجمه و نشر کتاب، ۱۳۵۲.

شمس قیس رازی؛ المعجم فی معايير اشعار العجم؛ تهران: سخن، ۱۳۷۴

امامی، نصرالله؛ مبانی و روش‌های نقد ادبی؛ چ ۴، تهران: جامی، ۱۳۸۹

هارلند، ریچارد ساختارگرایی، پاسا ساختارگرایی و مطالعات ادبی «دریدا و مفهوم نوشتار» ترجمه فرزان

سجودی، حوزه هنری ۱۳۸۰

استروس، کلود لوپی، اسطوره در معنا. (ترجمه ش، خسروی)، تهران: نشر مرکز، ۱۳۷۶

والاس، مارتین، نظریه‌های روایت، ترجمه محمد شهباز، نشر هرمس، ۱۳۸۲

بیلسکر، ریچارد، اندیشه‌های یونگ، ترجمه حسین پاینده، چ ۲، تهران: آشیان، ۱۳۸۷

پالمر، ریچارد، علم هرمنوتیک، ترجمه محمد سعید حتایی، نشر هرمس، ۱۳۷۷

عنوان درس: بлагت کاربردی

عنوان درس به فارسی:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس پیشناز:
بلاغت کاربردی			پایه	نظری	عملی
		واحد		عملی	
	تعداد ساعت: ۳۴	پیش نیاز	- اصلی	نظری	عملی
			اختیاری	نظری	عملی
آموزش تکمیلی عملی: دارد سفر علمی ☐				کارگاه ☐	سمینار آزمایشگاه: ☐

هدف

شناحت شیوه‌های بکارگیری نظریه‌های بلاغی در نقد و تحلیل متون ادبی.

سرفصلها

۱. بازشناسی نظریه‌های بلاغی

۲. شیوه‌های کاربرد نظریه‌های بدیعی در نقد و تحلیل متون ادبی

۳. شیوه‌های کاربرد نظریه‌های معانی در نقد و تحلیل متون ادبی

۴. شیوه‌های کاربرد نظریه‌های بیانی در نقد و تحلیل متون ادبی

۵. بررسی تطبیقی نظریه‌های بلاغی و زیبایی شناسی

۶. بلاغت و نقد ادبی

۷. بلاغت و سبک شناسی

۸. بلاغت و تاریخ ادبیات‌نگاری

روش ارزیابی:

ارزش‌یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقيق (پروژه)

منابع

۱. شوقي ضيف، تاريخ و تطور علوم بلاغت، ترجمه محمد رضا تركى، تهران: سمت، ۱۳۸۳؛
۲. شفيعي کدکنى، محمد رضا، صور خيال در شعر فارسي، آگاه، ۱۳۶۶؛
۳. سوانه، پير، مبانی زيبايی شناسی، ترجمه محمد رضا ابوالقاسمي، تهران: نشر ماهی، ۱۳۹۱؛
۴. محمد عباس، عبدالقاهر جرجاني و ديدگاههای نوین نقد ادبی، ترجمه مریم مشرف؛ تهران: چشمه، ۱۳۸۷؛
۵. فتوحی، محمود، بلاغت تصوير، تهران: سخن، ۱۳۸۹؛
۶. وحیديان کاميار، تقى، بدیع از دیدگاه زیبایی شناسی، انتشارات دوستان، تهران: سمت، ۱۳۸۳.

منابع بیشتر

۱. ابوتمام، احمد، البلاغه و التحليل الادبي، ۱۹۸۸؛
۲. عبدالله بن عبدالرحمن نقیب؛ مناهج التحليل البلاغي عند علماء الاعجاز،

عنوان درس: متون نظم و نثر عربی

دروس پیشیاز:	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: متون نظم و نثر عربی
	عملی				
	نظری	پایه			
	عملی				
	نظری	اصلی -			
	عملی	الرامی			
	نظری	اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی: دارد سفر علمی ☐		سینما ☐		ساعت: ۳۴	
کارگاه ☐		آزمایشگاه: ☐			

هدف

تقویت توانایی دانشجو در درک متون عربی و مطالعه و تحقیق در منابع مرتبط با زبان و ادبیات فارسی سرفصلها

۱. قرآن، نهج البلاغه و متون تفسیری عربی
۲. مثلها و عبارتها و ایيات عربی رایج در متون فارسی
۳. نمونه هایی از متون عرفانی به زبان عربی
۴. نمونه هایی از مشهورترین اشعار شاعران عرب
۵. نمونه هایی از سروده ها و نوشته های عربی شاعران و نویسنده کان فارسی زبان
۶. متون تحقیقی معاصر عربی در حوزه زبان و ادبیات

روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پژوهه)

منابع

قرآن کریم، نهج البلاغه، تفسیر «مجمع البيان في تفسیر قرآن» فضل بن الحسن طبرسی
شیخو، لرئیس؛ مجانی الحدیثه؛ بیروت: دارالمشرق
سراج طوسی، ابو نصر؛ اللمع فی التصوف، تهران: اساطیر، ۱۳۸۱
حریرچی، فیروز؛ امثال و حکم؛ تهران: امیرکبیر، ۱۳۶۲
غنیمی هلال، محمد؛ النقد الادبی الحدیث؛ بیروت: دارالعوده، دارالثقافه، ۱۹۷۳

منابع پیشتر

قشیری، ابوالقاسم؛ الرساله القشریه؛ تصحیح و تحقیق عبدالحلیم محمود؛ قاهره، ۱۹۸۹ / با تعلیقات خلیل
المنصور، بیروت: دارالکتب العلمیه، ۲۰۰۱
ابوطالب مکی، محمدبن علی؛ قوت القلوب؛ دارالکتب العلمیه
شهاب الدین سهروردی، ابو حفص عمر؛ عوارف المعارف؛ المکتبه العلمیه
مقالات سبع؛ ترجمه عبدالمحمد آیتی؛ تهران: سروش، ج ۵، ۱۳۸۲
حریری، قاسم بن علی؛ مقامات حریری؛ ترجمه طواف گلدبی گلشاهی، تهران: امیرکبیر، ۲۰۰۸
دامادی، محمد؛ مضامین مشترک در ادب فارسی و عربی؛ تهران: دانشگاه تهران، ۱۳۷۹
سجادی، سید ضیاء الدین؛ دیوان خاقانی؛ تهران: زوار، ۱۳۷۴ (اشعار عربی)
آثاری از توفیق الحکیم، جبران خلیل جبران، طه حسین، احمد شوقي، عبدالوهاب بیاتی، محمود درویش

۳- درس‌های اصلی

عنوان درس: تاریخچه ادبیات تطبیقی

دروس پیش‌نیاز:	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی:	
	عملی				تاریخچه ادبیات تطبیقی	
	نظری	پایه				
	عملی					
	نظری	- اصلی			تعداد	
	عملی	الزامی			ساعت: ۳۲	
	نظری	اختیاری				
	عملی					
آموزش تکمیلی عملی: دارد سفر علمی ^۱			سمینار ^۱			
کارگاه ^۱			آزمایشگاه ^۱			

هدف

آشنایی با تاریخچه ادبیات تطبیقی در کشورهای غربی، شرقی، خاور میانه و ایران
سرفصلها

- ۱- پیدایش ادبیات تطبیقی در فرانسه
- ۲- پیدایش ادبیات تطبیقی در روسیه و آلمان
- ۳- رشد و تحول ادبیات تطبیقی در سایر کشورهای غربی
- ۴- تاریخچه ادبیات تطبیقی در کشورهای عرب‌زبان
- ۵- تاریخچه ادبیات تطبیقی در کشورهای شرقی
- ۶- تاریخچه ادبیات تطبیقی در ایران

روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پژوهه)

منابع

ساجدی، طهمورث (۱۳۸۷)، از ادبیات تطبیقی تا نقد ادبی، تهران: مؤسسه انتشارات امیرکبیر
 غنیمی هلال، محمد (۱۳۷۲)، ادبیات تطبیقی: تاریخ و تحول، ایران‌پری و ایران‌گلاری فرهنگ و ادب اسلامی، ترجمه
 و تحلیله و تعلیق از سید مرتضی آیت‌الله‌زاده شیرازی، انتشارات امیرکبیر، تهران.
 گویار، م. ف. (۱۳۷۴)، ادبیات تطبیقی، ترجمه علی اکبر خان محمدی، انتشارات پازنگ، تهران.
 نداشه (۱۳۸۳)، ادبیات تطبیقی، ترجمه هادی نظری، نشری، تهران.

Bassnett, Susan. (۱۹۹۲). *Comparative Literature: A Critical Introduction*. Oxford UK & Cambridge USA: Blackwell.

Jost, Francois (۱۹۷۴). *Introduction to Comparative Literature*, New York: Pegasus.

منابع بیشتر

تیگم، ب وان، الادب المقارن، ترجمه سامي مصباح الحسامي، المكتبة العصرية، بيروت، بي. تا.
 عبود، عبد، و ماجد حمود و غسان السيد، الادب المقارن، دمشق، ۲۰۰۱.
 الخطيب، حسام، آفاق الادب المقارن، عربياً و عالمياً، دار الفكر، دمشق، ۱۹۹۹.
 گویار، فراسوا، الادب المقارن، ترجمه محمد غالب، لجنة البيان العربي، قاهرة، ۱۹۵۶.
 طحان، رعيون، الادب المقارن و الادب العالم، دار الكتاب اللبناني، بيروت، ۱۹۷۲.
 مکی، طاهر احمد، الادب المقارن، اصوله و تطوره و مناهجه، دار المعارف، قاهرة، ۱۹۸۷.

عنوان درس: مبانی نظری و نظریه های ادبیات تطبیقی

عنوان درس به فارسی:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	پیش نیاز	تعداد ساعت: ۳۲	جبرانی پایه	نظری عملی	دروس پیش‌نیاز:	نظریه‌ها و نقد ادبی
آموزش تکمیلی عملی: دارد سفر علمی ^۱								
کارگاه ^۱ آزمایشگاه ^۱								

هدف

آشنایی با نظریه‌های ادبیات تطبیقیو تحولات و آسیبهای آن با ذکر نمونه‌های از ادبیات فارسی سرفصلها

۱- مبانی نظری ادبیات تطبیقی

۲- مبانی مطالعات تطبیقی در منابع فارسی و عربی

۳- بررسی نظریه مکتب فرانسه

۴- نظریه ادبیات رنه ولک و پیدایش مکتب امریکایی

۵- نظریه‌های توین ادبیات تطبیقی

روش ارزیابی:

ارزش‌بایی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پژوهه)

منابع

- شورل، ایو. ادبیات تطبیقی. ترجمه طهمورث ساجدی. تهران: انتشارات امیر کبیر، ۱۳۸۶.
- غنیمی هلال، محمد (۱۳۷۲). ادبیات تطبیقی: تاریخ و تحول، ایران‌بری و ایران‌گردانی فرهنگ و ادب اسلامی، ترجمه و تحقیق از سید مرتضی آیت‌اله زاده شیرازی، تهران: انتشارات امیر کبیر، ۱۳۷۳.
- کفافی، محمد عبدالسلام. ادبیات تطبیقی. ترجمه سید حسین سیدی مشهد: یهنش، ۱۳۸۲.
- نداده، ادبیات تطبیقی، ترجمه‌های دینظری منظم. تهران: نشری، ۱۳۸۳.
- ولکرن، واوستن وارن. نظریه ادبیات، ترجمه خبا موحد و پرویز مهاجر، تهران: انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۷۳.

Aldridge, A. Owen, Ed. (۱۹۷۹). *Comparative Literature: Matter and Method* University of Illinois Press, Chicago.

Bassnett, Susan. (۱۹۹۳). *Comparative Literature: A Critical Introduction*. Oxford UK & Cambridge USA: Blackwell.

Jost, Francois (۱۹۷۴). *Introduction to Comparative Literature*, New York: Pegasus.

منابع بیشتر

- زرین کوب، عبدالحسین (۱۳۶۹). نقد ادبی، دو جلد. تهران: انتشارات امیر کبیر، ۱۳۶۹.
- فرشیدورده، خسرو (۱۳۷۳). درباره ادبیات و نقد ادبی، دو جلد. تهران: انتشارات امیر کبیر، ۱۳۷۳.
- زون، سیمون: ادبیات عمومی و ادبیات تطبیقی، رساله راهبردی، ترجمه حسن فروغی؛ تهران: سمت
- عبدالرحمن محمد، ابراهیم، النظریه و التطبيق فی الادب المقارن، دارالعوده، بيروت، ۱۹۸۲.
- خفاجی، محمد عبدالمنعم، دراسات فی الادب المقارن، دارالطباعة المحمدیة، قاهره، بي تا.
- عبد، عبد، الادب المقارن (مشكلات و آفاق)، اتحاد الكتاب العرب، دمشق، ۱۹۹۹.

عنوان درس: رویکردها و روش‌های تحقیق در ادبیات تطبیقی

دروس پیشیاز:	نظری	جبرانی		تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: رویکردها و روش‌های تحقیق در ادبیات تطبیقی
	عملی				
	نظری	پایه	نوع		
	عملی		واحد		
	نظری	- اصلی-	پیش		
	عملی	الزامی	نیاز		
	نظری	اختیاری			
آموزش تکمیلی عملی: دارد سفر علمی' سینیار ۱		کارگاه ۱ آزمایشگاه:		ساعت: ۳۲	

هدف

آشنایی با روش‌های تحقیق در ادبیات تطبیقی و کاربرد آن در مطالعات ادبیات فارسی
صرفصلها

- ۱- روش تحقیق مضمونی
- ۲- روش تحقیق روایت شناختی
- ۳- روش تحقیق تاریخی
- ۴- روش تحقیق مطالعات فرهنگی
- ۵- روش تحقیق اسطوره‌ای
- ۶- روش تحقیق تصویر شناختی

روش ارزیابی:

ارزش‌بابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پژوهه)

منابع:

Jost, Francois (١٩٧٤). *Introduction to Comparative Literature*, New York: Pegasus.

Aldridge, A. Owen, Ed. (١٩٧٩). *Comparative Literature: Matter and Method* University of Illinois Press, Chicago.

Remak, Henry. "Comparative Literature: Its Definition and Function." In *Comparative Literature: Method and Perspective*. Newton P. Stallknecht and Horst Frenz, eds. Revised edition. Carbondale & Edwardsville, IL: Southern Illinois University Press, ١٩٦١, ١٩٧١: ١-٥٧.

Bassnett, Susan. (١٩٩٣). *Comparative Literature: A Critical Introduction*. Oxford UK & Cambridge USA: Blackwell.

منابع بیشتر

زون، سیمون: ادبیات عمومی و ادبیات تطبیقی، رساله راهبردی، ترجمه حسن فروغی؛ تهران: سمت ١-

عبدالرحمن محمد، ابراهیم، النظریه و التطبيق فی الادب المقارن، دارالعوده، بيروت، ١٩٨٢.

خفاجی، محمد عبدالمنعم، دراسات فی الادب المقارن، دارالطباعة المحمدیه، قاهره، بي تا.

علوش، سعيد، مدارس الادب المقارن، دراسة منهجية، المركز الثقافی العربی، چاپ اول، ١٩٨٧.

عنوان درس: تعاملات و روابط ادبی ایران و جهان

ادبیات تاریخچه طبیقی	دروس پیشناز:	نظری عملی	جبرانی پابه		تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: تعاملات و روابط ادبی ایران و جهان
		نظری عملی		نوع واحد		
		نظری عملی	- اصلی		تعداد پیش نیاز	
		نظری عملی	الزامی		ساعت: ۳۲	
		نظری عملی	اختیاری			
آموزش تکمیلی عملی: دارد سفر علمی ^۱ سینیار ^۲				کارگاه ^۳ آزمایشگاه ^۴		

هدف

شناخت مفاهیم کلیدی روابط بین ادبی و کاربرد آنها در بررسی تعاملات ادبیات فارسی و ادبیات جهان
سفرفصلها

- ۱- تبیین مفاهیم کلیدی (تأثیر و تأثر، تقلید، الهام ، اقتباس، توارد، تشابه، سرقات و...)
- ۲- نقش اسطوره و کهن الگوها در تعاملات و روابط ادبی
- ۳- بررسی زمینه های تاریخی، فرهنگی و اجتماعی تأثیر ادبیات فارسی بر ادبیات جهان
- ۴- بررسی کلی نفوذ و تأثیر ترجمه آثار فاخر ادبیات فارسی بر ادبیات جهان
- ۵- تعاملات و روابط بین ادبی بین ایران و کشورهای عرب زبان
- ۶- تعاملات و روابط بین ادبی بین ایران و غرب
- ۷- تعاملات و روابط بین ادبی بین ایران و سایر کشورها

روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)

منابع

- غُنیمی هلال، محمد (۱۳۷۳). ادبیات تطبیقی: تاریخ و تحول، ایران‌بیری و ایرانگذاری فرهنگ و ادب اسلامی، ترجمه و تحلیل از سید مرتضی آیت‌الله زاده شیرازی، تهران: انتشارات امیرکبیر، ۱۳۷۳.
- کفافی، محمد عبدالسلام، ادبیات تطبیقی، ترجمه سید حسین سیدی مشهد: به نشر، ۱۳۸۲.
- ندادله، ادبیات تطبیقی، ترجمه هادی نظری‌منظم، تهران: نشرنی، ۱۳۸۳.
- یوحنا، جان، دی. گستره شعر پارسی در انگلستان و امریکا، ترجمه احمد تمیم‌داری، تهران: انتشارات روزنه، ۱۳۸۶.
- جوادی، حسن. تأثیر شعر فارسی بر شعر انگلیسی، (در دست ویراستاری)، تهران: انتشارات فرهنگستان زبان و ادب فارسی.
- حدیدی، جواد. از سعدی تا آراغون، تهران: مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۷۳.
- اسلامی تدوشن، محمد علی. جام جهان بین: در زمینه تقدیم ادبی و ادبیات تطبیقی، تهران: انتشارات جامی، ۱۳۷۴.
- لوئیس، دین فرانکلین؛ مولانا: دیروز تا امروز شرق تا غرب؛ ترجمه حسن لاهوتی؛ تهران: نشرنامک، ۱۳۸۵.

Jost, Francois (۱۹۷۴). *Introduction to Comparative Literature*, New York: Pegasus.

منابع بیشتر

- زرین کوب، عبدالحسین (۱۳۶۹). تقدیم ادبی، دو جلد، تهران: انتشارات امیرکبیر، ۱۳۶۹.
- فرشیدورد، خسرو (۱۳۷۳). درباره ادبیات و تقدیم ادبی، دو جلد، تهران: انتشارات امیرکبیر، ۱۳۷۳.
- درو دیان، ولی الله: سرچشمه‌های الهام شاعران، تهران: چشمه، ۱۳۶۶.

صفاری، کوکب: افسانه‌ها و داستانهای ایرانی در ادبیات انگلیسی، تهران: دانشگاه تهران، ۱۳۵۷.

طحان، رعيون، الادب المقارن و الادب العالم، دارالكتاب اللبناني، بيروت

عنوان درس: مطالعات بینارشته ای در ادبیات تطبیقی

دروس پیشیاز:	نظری	جبرانی		تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی:
رویکردها و روش‌های درآدبیات تحقیق تطبیقی	نظری	پایه	نوع	تعداد ساعت: ۳۲	مطالعات بینارشته ای در ادبیات تطبیقی
	عملی		واحد		
آموزش تکمیلی عملی: دارد سفر علمی ^۱	نظری - اصلی		پیش	ساعت: ۳۲	آزمایشگاه ^۱ کارگاه ^۱
	عملی الزامی		نیاز		
سمینار ^۱	نظری اختیاری			ساعت: ۳۲	آزمایشگاه ^۱ کارگاه ^۱
	عملی				

هدف

مطالعه تعاملات ادبیات فارسی با سایر علوم

سرفصلها

- ۱- تعریف ماهیت و اهمیت مطالعات بینارشته‌ای
- ۲- آشنایی با نظریه اقتباس و تحلیل گفتمان
- ۳- ارتباط ادبیات با فلسفه
- ۴- ارتباط ادبیات با زیان‌شناسی
- ۵- ارتباط ادبیات با مطالعات سینما و تلویزیون
- ۶- ارتباط ادبیات و هنرهای تجسمی
- ۷- ارتباط ادبیات با موسیقی
- ۸- ارتباط ادبیات با هنرهای نمایشی
- ۹- ارتباط ادبیات با معماری

روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پژوهه)

منابع

Remak, Henry. "Comparative Literature: Its Definition and Function." In *Comparative Literature: Method and Perspective*. Newton P. Stallknecht and Horst Frenz, eds. Revised edition. Carbondale & Edwardsville, IL: Southern Illinois University Press, 1961, 1971: 1-57.

منابع بیشتر: به انتخاب استاد

۴- درس‌های اختیاری

عنوان درس: بررسی تطبیقی انواع ادبی

عنوان درس به فارسی:	عنوان درس به پارسیز:	تعداد واحد: ۲	نوع	جبرانی	نظری	دروس پیشناز:
بررسی تطبیقی انواع ادبی	ادبی		واحد	پایه	نظری	عملی
			واحد		عملی	
		تعداد	پیش	اصلی -	نظری	عملی
		ساعت: ۳۲	نیاز	الزامی	عملی	
				اختیاری	نظری	عملی
آموزش تکمیلی عملی: دارد سفر علمی ^۱	کارگاه ^۲ آزمایشگاه ^۳	سینار ^۴				

هدف

آشنایی با انواع ادبی و بررسی مشابهت‌ها و تفاوت‌های انواع ادبی در ادبیات فارسی و ادبیات سایر ملل و همچنین بررسی علل تحولات آن سرفصلها

- ۱- تعریف نوع یا گونه ادبی
- ۲- انواع ادبی در ادبیات فارسی و سیر تحول آنها
- ۳- بررسی تطبیقی ادبیات حماسی و قهرمانی فارسی و ادبیات سایر ملل
- ۴- بررسی تطبیقی ادبیات غنایی و تعلیمی فارسی و ادبیات سایر ملل
- ۵- بررسی تطبیقی ادبیات عرفانی فارسی و ادبیات سایر ملل
- ۶- بررسی تطبیقی سایر انواع ادبی فارسی و ادبیات سایر ملل

روش ارزیابی:

ارزش‌بایی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پژوهه)

منابع

- شمیا، سیروس؛ انواع ادبی؛ تهران: فردوس، ۱۳۷۳.
- رستگار فسایی، منصور؛ انواع شعر فارسی؛ شیراز: نوید شیراز، ۱۳۸۰.
- رستگار فسایی، منصور؛ انواع نثر فارسی؛ چاپ سوم تهران: سمت، ۱۳۹۱.
- زرفانی، سیدمهدي؛ تاریخ ادبی ایران و قلمرو زبان فارسی؛ تطور و دگرگشته زبانها تا میانه سده پنجم؛ تهران: سخن، ۱۳۸۸.
- حدیلی، جواد، از سعدی تا آراغون. تهران: مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۷۳.
- اسلامی ندوشن، محمد علی. جام جهان بین: در زمینه تقدیم ادبی و ادبیات تطبیقی. تهران: انتشارات جامی، ۱۳۷۴.
- لوئیس، دین فرانکلین؛ مولانا: دیروز تا امروز شرق نا غرب؛ ترجمه حسن لاهوتی؛ تهران: تشرنامک، ۱۳۸۵.

- The Fantastic: A Structural Approach to a Literary Genre, By Tzvetan Todorov
- Romanticism, History, and the Possibilities of Genre: Re-forming Literature , edited by Tilottama Rajan, Julia M. Wright
- Literary Form, Philosophical Content: Historical Studies of Philosophical Genres, By Jonathan Allen Lavery, Louis Groarke
- Modern genre theory, David Duff, Longman, ۲۰۰۰

Jost, Francois (۱۹۷۴). *Introduction to Comparative Literature*, New York: Pegasus.

Bassnett, Susan. (۱۹۹۳). *Comparative Literature: A Critical Introduction*. Oxford UK & Cambridge USA: Blackwell.

منابع بیشتر

- فن شعر، ارسسطو، ترجمه عبدالحسین زرین کوب، تهران، سگاه ترجمه و نشر کتاب، ۱۳۵۲.
- بوحنان، جان، ذی. گستره شعر پارسی در انگلستان و امریکا. ترجمه احمد تمیم‌داری. تهران: انتشارات روزنه، ۱۳۸۶.
- جوادی، حسن. تأثیر شعر فارسی بر شعر انگلیسی. (در دست ویراستاری). تهران: انتشارات فرهنگستان زبان و ادب فارسی.
- هارلند، ریچارد؛ درآمدی بر نظریه ادبی از افلاطون تا پارت؛ ترجمه علی معصومی و دیگران؛ تهران: چشم، ۱۳۸۲.

عنوان درس: بررسی پژوهش‌های تطبیقی در زبان و ادبیات فارسی

دروس پیش‌نیاز:	نظری	جبرانی	نوع واحد: پیش نیاز	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: بررسی‌پژوهش‌های تطبیقی در زبان و ادبیات فارسی		
	عملی						
	نظری	پایه					
	عملی						
	نظری	اصلی -					
	عملی	الزامی					
	نظری	اختیاری					
	عملی						
آموزش تکمیلی عملی: دارد سفر علمی ^۱		سمینار ^۱		کارگاه ^۱			
آزمایشگاه: ^۱							

هدف

بررسی، تحلیل و آسیب‌شناسی پژوهش‌های تطبیقی در زبان و ادبیات فارسی (در داخل و خارج از کشور) سرفصلها

۱- شناخت منابع و پژوهش‌های ادبیات تطبیقی در زبان و ادبیات فارسی

۲- طبقه‌بندی موضوعی و تحلیل رویکردهای تحقیقات تطبیقی در زبان و ادبیات فارسی

۳- دستاوردهای مطالعات تطبیقی در زبان و ادبیات فارسی

۴- آسیب‌شناسی روش‌های مطالعات و تحقیقات ادبیات تطبیقی در ایران

۵- راهکارهای بومی‌سازی و رفع چالش‌های مطالعات ادبیات تطبیقی در ایران

۶- نقد عملی چند مقاله و کتاب فارسی درباره ادبیات تطبیقی در کلاس

روش ارزیابی:

ارزش‌یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقيق (پروژه)

منابع

منابع: با انتخاب استاد از بین پژوهش‌های تطبیقی زبان و ادبیات فارسی

منابع یستر: مقالات مرتبط با موضوع از مطبوعات علمی و پژوهشی و ماهنامه‌های معابر علمی

عنوان درس: بررسی تطبیقی شخصیت‌ها و مضامین ادبی جهانی

عنوان درس به فارسی:		تعداد واحد: ۲	نوع	پیش نیاز	تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی:
بررسی	شخصیت‌ها و مضامین ادبی جهانی					
دروز پیش‌نیاز:	نظری	جبرانی				
رویکردها و روش‌های درادیبات	عملی					
تحقیق	نظری	پایه				
طبیعی	عملی		واحد			
	نظری	اصلی -				
	عملی	الزامی				
	نظری	اختیاری				
	عملی					
آموزش تکمیلی عملی: دارد سفر علمی'		سمینار				
کارگاه آزمایشگاه:		۱				

هدف

بررسی تطبیقی تیپ‌ها و مضامین ادبی مشهور جهانی در ادب فارسی و ادبیات سایر ملل و بررسی چگونگی دگرگویی شخصیت‌های ادبی یا مفاهیم آثار ادبی هر ملت در ادبیات سایر ملل با توجه به بافت فرهنگی و تاریخی دوره‌های مختلف سرفصلها

- ۱- نقش بافت تاریخی و فرهنگی در دگرگویی و تحول مفاهیم و ساختهای ادبی
- ۲- تمایزات نحوه بروز چند کهنه الگوی مشهور جهانی در ادبیات فارسی و ادبیات سایر ملل
- ۳- بررسی تطبیقی چند شخصیت و تیپ ادبی مشهور در ادب فارسی و ادبیات سایر ملل (از قبیل عقلای مجازین، روئین تنان، عاشقان، قهرمانان، جاودان، پادشاهان، عیاران، پیران، دزدان، جادوان، مرشدان، واعظان و...)
- ۴- تفاوت چگونگی بروز چند مضمون انسانی در ادبیات ملل مختلف (از قبیل تولد، مرگ، عدالت، رستگاری، مبارزه، حق طلبی، آزادگی، وطن‌پرستی، انسان‌کامل، عشق الهی و...)

- ۵- بررسی تطبیقی وسعت و تنوع تصاویر و مضامین ادبی ساخته شده با چند لغت پر کاربرد ادبی در شعر فارسی و سایر زبانها(مانند تعداد ترکیب‌های لغوی و تصاویر شعری که در هر زبان با «دل» ساخته شده است)
- ۶- بررسی تطبیقی تمایزات یک داستان واحد در چند فرهنگ یا زبان مختلف (مانند یوسف و زلخا)
- ۷- تحول و دگرگونی چهره شاعران، ادبیان، شخصیت‌ها و مفاهیم آثار ادبی فارسی در ادبیات سایر ملل (از قبیل خیام، مولوی و ...)
- ۸- تحول و دگرگونی چهره شاعران، ادبیان و شخصیت‌های ادبی سایر ملل در ادبیات فارسی (از قبیل لیلی و مجنون و ...)

روش ارزیابی:

ارزش‌یابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	تحقيق (پروژه)

منابع

ارباب شیرانی، سعید(۱۳۹۱). اشکال یک اسطوره: گونه‌گونی شخصیت ادبی حضرت یوسف. ترجمه مجdal الدین کیوانی. تهران: انتشارات نیلوفر

جلال ستاری(۱۳۶۶)، حالات عشق مجنون، تهران، انتشارات توسع

ژان کلود واده(۱۳۷۲) حدیث عشق در شرق، ترجمه جواد حبیدی، مرکز نشر دانشگاهی
منابع بیشتر: به اختیار استاد

عنوان درس: ادبیات تطبیقی و ترجمه پژوهی

دروس پیشناز:	نظری	جبرانی		نوع واحد پیش نیاز	تعداد واحد: ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی:
	عملی					ادبیات تطبیقی و ترجمه پژوهی
	نظری	پایه				
	عملی		واحد			
	نظری	- اصلی				
	عملی	الزامی				
	نظری	اختیاری				
	عملی					
آموزش تکمیلی عملی: دارد سفر علمی'						
' سمینار کارگاه آزمایشگاه:						

هدف

بررسی ارتباط ادبیات تطبیقی و ترجمه پژوهی و تأثیر ترجمه در تحول ادبیات معاصر ایران
سرفصلها

۱- نقش ترجمه در تعاملات ادبی و فرهنگی

۲- شناخت انواع ترجمه

۳- جایگاه ترجمه در مطالعات ادبیات تطبیقی

۴- جایگاه تفسیر و خلاقیت در ترجمه

۵- بررسی ترجمه و اقتباس ادبی

۶- وجه «تسخیری» ترجمه و ترجمه پسااستعماری

۷- نقش ترجمه در معرفی ادبیات فارسی به جهان

روش ارزیابی:

تحقيق (پژوهه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزش یابی مستمر

منابع

گترلر، ادین. نظریه‌های ترجمه در عصر حاضر. ترجمه علی صلح‌جو. تهران: انتشارات هرمس، ۱۳۸۰.

لطفی‌بور سعدی، کاظم. درآمدی به اصول و روش ترجمه. تهران: مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۷۱.

Barnstone, Willis. *The poetics of Translation:History, Theory, Practice*. New Haven and London: Yale University press, 1993.

منابع بیشتر: بهاءالدین خرمشاهی (۱۳۹۲)، ترجمه کاری، انتشارات ناهید
بقیه به انتخاب استاد از میان مقالات مرتبط از جمله مقالات دوره مجله مترجم

ه-پایان نامه

دانشجو موظف است با نظر گروه مربوط موضوعی
مرتبط با مسائل ادبیات تطبیقی برپایة زبان
فارسی انتخاب کند و زیر نظر استادان مربوط
پژوهشی نو و هدفمند را به عنوان حاصل
دستاوردهای علمی دوره دو ساله کار نظری خود
در قالب پایان نامه ارائه دهد.

